

Finansrapport per 2023-12-31

Ärendebeskrivning

Finansrapport per 2023-12-31 för Tranås kommunkoncern har upprättats av ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen.

Enligt kommunens Finanspolicy ska en finansrapport lämnas till kommunstyrelsen i samband med delårsrapport per 31 augusti och årsbokslut.

Finansrapporten ska ange:

- Aktuell likviditet
- Utrymme och nyttjad checkräkningskredit
- Placeringar
- Skulder
- Ränte- och kapitalbindning
- Fast/rörlig ränta (derivat)
- Motparter
- Borgensåtagande
- Derivat, kapital- och räntebindning

Likviditet, checkräkningskredit och placeringar

Koncerngemensam checkräkningskredit nyttjas på koncernkontot till en kostnadsränta som ska jämföras med räntan vid upptagning av långfristig skuld. Per sista december var limiten på koncernkontot 250 mkr. I januari höjdes limitgränsen från 150 mkr till 250 mkr då början av 2023 var likviditetsmässigt en tuff start för kommunkoncernen. Likviditetsbehovet var tillfälligt men limiten ligger kvar på 250 mkr. Limiten fördelas internt mellan kommunen och bolagen efter behov.

Kommunkoncernens sammanlagda likviditet per 2023-12-31 var positiv 35,6 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 26,4 mkr och Stadshuskoncernen hade en positiv likviditet på 9,2 mkr. Under större delen av 2023 har kommunkoncernens sammanlagda likviditet varit negativ. För kommunkoncernen som helhet har det varit mer ekonomiskt fördelaktigt att Stadshuskoncernen nyttjar checkkrediten än lånefinansiering vid tillfällig likviditetsbrist. AB Tranås bostäder

investeringsprojekt belastar likviditeten då bolaget lånefinansierar när projekt är klara. Vid större investeringsprojekt såsom Junkaremålsskolan och Granelundsskolan sker delupplåning under projektens gång. Under år 2023 har AB Tranås bostäder nyupplånat 457 mkr. Tranås Energi AB har nyupplånat 15 mkr under 2023.

Under 2023 har kommunens likviditet fortsatt varit god, även om den minskat. Per sista december förra året var kommunens likviditet 37,4 mkr, att jämföra med 26,4 mkr per sista december i år.

Upphandling av banktjänster pågår. Nuvarande avtal har förlängts och löper ut 2024-05-31.

Kommunens placeringar är placerade i så kallade räntefonder som anses vara en mycket säker placering. Valet av placeringar följer riktlinjerna som är beslutade i finanspolicyn. Tillgodohavandet avseende kommunens placerade medel uppgick vid årets början 2023 till nominellt 116 mkr, vilket är minskat med 500 tkr till 115,5 mkr 2023-12-31, på grund av avyttringar. För kommunens placeringar finns per sista december en realiserad vinst på 2,8 mkr. Under 2022 föll marknadsvärdet på kommunens placeringar kraftigt, men finansmarknaden har återhämtat sig starkt under 2023.

År 2023 uppgick Tranås kommuns investeringsbudget till 105,1 mkr. Utfallet per 2023-12-31 är 106,3 mkr. Anledningen till att utfallet överstiger budget är att vissa investeringsprojekt blivit dyrare än budgeterat på grund av generella kostnadsökningar. Investeringsnivåerna de senaste åren har legat runt 80-95 mkr. Kommunens goda likviditet och starka resultat 2020-2023 har inneburit att placeringarna inte behövt nyttjas för att finansiera investeringarna så tidigt som befarades vid årsskiftet 2019/2020. Den svenska ekonomin befinner sig i en lågkonjunktur som förväntas kvarstå under 2024. När placerade medel tar slut blir Tranås kommun hänvisad till finansiering genom lån från kreditinstitut.

Extern låneskuld och ränte- och kapitalbindningstid

Kommunen har ingen låneskuld, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjande av checkkredit, per 2023-12-31 en extern total låneskuld på 2 038 mkr.

Nuvarande beviljad borgensram uppgår till 2 300 mkr. I budgetbeslutet för 2024 höjs AB Tranås bostäders borgensram till 2 000 mkr, vilket innebär att totala borgensramen sammanlagt blir 2 900 mkr. Investeringsstrycket på AB Tranås bostäder är stort kommande år vilket är anledningen till den höjda borgensramen.

Belopp mkr	Låneskuld 2020-12-31	Låneskuld 2021-12-31	Låneskuld 2022-12-31	Låneskuld 2023-12-31	Beviljad borgens- ram
Tranås Stadshus AB *	344,1	342,4	334,5	331,6	400
AB Tranåsbostäder	711,9	755,3	784,9	1 220,4	1 400
Tranås Energi AB	450,0	475,6	485,8	486,3	500
Tranås kommun	0	0	0	0	0
Summa	1 506,0	1 573,3	1 605,2	2 038,3	2 300,00

Om Stadshuskoncernens nyttjande av checkkredit inkluderas är den totala låneskulden per 2023-12-31 2 129 mkr.

I Tranås Stadshus AB:s låneskuld ingår en skuld på 176,5 mkr till Nordiska Investeringsbanken som motsvaras av en fordran på SE-banken på motsvarande belopp. Denna skuld och fordran ingår i en lånekonstellation där Tranås Energi AB har en leasingskuld. Under hösten 2021 påbörjade SE-banken amortering av sin skuld till Tranås Stadshus AB, som i sin tur amorterar motsvarande belopp på låneskulden. Amorteringarna är klara i december år 2034.

Kommunkoncernens låneskuld per invånare är 108 680 kr. Om hänsyn tas till Tranås Stadshus fordran på SE-banken sjunker kommunkoncernens låneskuld med 176,5 mkr och låneskulden per invånare minskar med 9 411 kr, till 99 270 kr per invånare. Detta har påpekats till långgivaren Kommuninvest som tar hänsyn till detta vid långivning.

För kommuner och regioner är Kommuninvest oftast det självklara valet vad gäller finansieringslösningar. I kvartal fyras rapport 2023 om kommunsektorns skuldförvaltning skriver Kommuninvest att kommunsektorns investeringstryck är på väg att dämpas. En anledning är den betydligt lägre befolkningstillväxten i SCB:s prognoser men även de höga räntenivåerna och byggkostnaderna påverkar. Dock kvarstår kommunernas stora investerings- och renoveringsbehov i verksamhetslokaler och infrastruktur samt investeringsbehov för att klara av klimatomställningen. Därför tror Kommuninvest att investeringsnivåerna, dämpningen beaktat, ändå kommer ligga på höga nivåer.

Statistik från Kommuninvest visar att genomsnittsräntan för kommunsektorn vid utgången av 2023 var nästan 2,5 procent. För ett år sedan var genomsnittsräntan 1,6 procent och för två år sedan drygt 0,8 procent. Kommuninvest spår en fortsatt stigande genomsnittsränta till 2,7 procent i slutet av 2027. Detta innebär att kommunsektorns samlade räntekostnader spås öka från 19 mdkr till 26 mdkr år 2027. Kommuninvests prognoser på genomsnittsränta och räntekostnader bygger på att Riksbanken genomför de räntesänkningar som marknaden förväntar sig.

För långfristiga skulder uppgår den genomsnittliga räntan de senaste 12 månaderna för de kommunala bolagen till 2,4 %. Per 2023-12-31 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 1,9 år, genomsnittlig kapitalbindningstid till 2,2 år samt kapitalbindning max löptid till 5,0 år. Andelen fast ränta inklusive derivat uppgår till ca 70 %. Andelen kapitalförfall inom ett enstaka år uppgår till 28,8 %. Alla nyckeltal förutom genomsnittlig räntebindningstid är inom finanspolicyns ramar.

AB Tranås bostäder har informerat kommunstyrelsens arbetsutskott att deras nyupplåning hittills under 2023 frångått finanspolicyns riktlinjer vad gäller genomsnittlig kapitalbindningstid, genomsnittlig räntebindningstid och fördelning fast/rörlig ränta, vilket får genomslag i ovan siffror. Anledningen till bolagets avsteg är att det varit mer ekonomiskt fördelaktigt med kortare lån till rörlig ränta. En effekt för Stadshuskoncernen blir att flera lån löper ut under 2024 och måste tecknas om.

Under 2023 uppgick de kommunala bolagens räntekostnader netto till 45,9 mkr (27,7 mkr).

Borgensåtagande

Kommunal borgen lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag.

Kommunal borgen återstår för en förening medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande till andra än helägda kommunala bolag på 828 318 kr.

Under 2023 har åtagandet till Sommens Byggnadsförening lösts då föreningen sålt den fastighet som borgen avsåg.

Belopp kr

Borgensförbindelser

	2023-12-31	2022-12-31	
Föreningar			
Sommens Byggnadsförening	0	99 000	
Tranås Ridklubb	150 000	150 000	Rörelsekredit Swedbank
Tranås Ridklubb (hypotek)*	678 318	714 986	Amortering 30 år
Totalt föreningar	828 318	963 986	

*Angående borgensförbindelse för Tranås Ridklubb:

År 2011 inkom Tranås Ridklubb med ansökan om kommunal borgen. Ansökan har sin grund i att Tranås kommun erbjöd Tranås Ridklubb att köpa den förhyrda anläggningen i Hjälmalyd där verksamheten bedrivs. Erbjudandet från Tranås kommun grundar sig på kommunfullmäktiges beslut 2008-02-25 § 49 om avyttrande av fastigheter.